

hrazená Státnímu pozemkovému úřadu na přidělcův majetek adsignační, a to i mimo práva hořejším omezením a povinností přidělce odpovídající i veškerá jiná (§ 40 odst. (1), dále čís. 4 odst. (3), čís. 5 odst. (3) a čís. 6, § 41 odst. (1), (2), (3), § 43 odst. (2), § 47 se 43 odst. (2), § 48 odst. (1), § 49 odst. (1), (2), § 50, 51 přídř. zák.) a proto do rozhodnutí nebo opatření Státního pozemkového úřadu v těchto věcech přísluší stížnost k nejvyššímu správnímu soudu s jedinou výjimkou, že, vykoupí-li Státní pozemkový úřad nedíl podle § 51 čís. 1—6 rozhoduje o tom podle § 53 rozhodčí soud, o němž bližší předpisy už vydány, takže tento výkup, ale jen ten, z příslušnosti nejvyššího správního soudu vyňat (nikoli též výkup podle § 51 čís. 7, t. j. podle § 40 čís. 6, 41 odst. (3) a 49 odst. (1)). Veřejnoprávnost poměru přidělcova ku Státnímu pozemkovému úřadu ovšem nevadí, aby porušil-li řádný soud tato práva Státního pozemkového úřadu ve své agendě, na př. knihovně poznamenaný zákaz zavazení nebo zcizení tím, že povolí zápis práva zástavního nebo exekuční dražbu bez svolení Státního pozemkového úřadu, tento úřad domáhal se nápravy pořadem soudní stížnosti. Také soutěžící uchazeči (§ 17 přídř. zák.) jsou mezi sebou (nehledě tedy k poměru k Státnímu pozemkovému úřadu) a tedy v souzeném případě strany rozepře byly v řízení přidělovém v poměru veřejnoprávním a nemohou své konkurující nároky dáti řešiti řádným soudem, nicméně dovoluje zákon smírnou dohodu mezi nimi za patronance zvláštních poradních sborů (§ 28 přídř. zák.). Soukromoprávním je teprv poměr přidělce k osobám třetím a náleží tedy před řádné soudy, ten však vzniká teprv nabytím vlastnictví a tedy teprv po právoplatné adsignaci, a ovšem o tento poměr v souzeném případě jde, když žalobkyni byl sporný pozemek adsignován a žalovaná Jednota, jak řečeno, ani netvrdila, že adsignace právní moci nenabyla. Žalovaná tvrdí pouze neoprávněnost této adsignace (přídělu) uvádějíc, že sporný pozemek byl již dříve přidělen platně jí a v přidělové listině neprávem uveden pak žalující Svaz místo ní, avšak žalovaná měla se s těmito námitkami proti rozhodnutí o přídělu obrátiti na Nejvyšší správní soud, ať už šlo o původní konečné rozhodnutí nebo o rozhodnutí toto konečné rozhodnutí změňující.

Čís. 7863.

Stupeň zmenšení pracovní síly není sám o sobě směrným pro újmu na výdělku.

(Rozh. ze dne 10. března 1928, Rv I 1035/27.)

Žalobce byl závozníkem pivovaru a utrpěl úraz při srážce nákladního automobilu s vlakem. Žalobě proti dráze o náhradu škody o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d uvedl ohledně přisouzení náhrady ušlého výdělku v d ů v o d e c h: Zákon stanoví v § 1325 obč. zák., že poškozenému dlužno nahraditi ušlý a v budoucnosti ucházející výdělek. Klade tedy důraz na ztrátu výdělku, nikterak na snížení

pracovních sil. Z toho následuje, že znalci lékaři udaný a prvním soudem zjištěný stupeň výdělečné schopnosti žalobcovy na 70% po dobu od 1. listopadu 1926 do 28. února 1927 a na 40% po dobu od 1. března 1927 do 30. června 1931 pro ustanovení ušlého výdělku není jediné směrodatný. Dlužno také zkouseti, zda poškozený může nalézt se svým zbývajícím pozůstatkem pracovních sil zaměstnání v jeho vlastním povolání. Aby bylo dosaženo příznivého výsledku této zkoušky, dlužno bráti zřetel na způsob žalobcova povolání, před jeho úrazem, na trvalé následky jeho zranění a na hospodářské poměry na pracovním trhu. Žalobce jest kočí a roznášec láhvového piva. Může tedy ovšem také pracovat v oborech, které nepředpokládají zvláštního odborného výcviku. Avšak nelze od něho žádati, by v zájmu strany k náhradě škody povinné nastoupil nějaké jemu cizí výdělkové zaměstnání, pro které by se teprve musel vycvičiti a které by musel provozovati na vlastní hospodářské nebezpečí. Poukaz žalované strany v odvolání k tomu, že žalobce jest s to, založiti z peněz, které mu byly přiřknuty na bolestném, samostatné obchodní podnikání (obchod zeleninou na příklad) jest proto zcela nepřipadný. Z posudku znalců lékařů, proti němuž nebyly vzneseny žádnou stranou námitky, vychází, že úraz vyvolal u žalobce trvale zkrácení, zmenšenou stabilitu, slabost a porušení funkcí pravé nohy. Jest notorické, že na pracovním trhu panuje veliká nabídka na straně zaměstnanců a s ní jest počítati po dlouhou ještě dobu. Podle všech těchto okolností lze s jistotou usouditi, že žalobce nemůže vůbec nalézt při své jen 30% pracovní síle jeho povolání odpovídající výdělečné zaměstnání a že při 60% pracovní síle bude jeho výdělek menší než 60% jeho posledního výdělku. Pro tento důsledek miuví, pokud přichází v úvahu doba od 1. listopadu 1926 do 28. února 1927 také posudek lékařských znalců, pokud jde o dobu od 1. března 1927 do 30. června 1931, posudek znalce P-a z 3. září 1926. Právem tedy uznal první soud, že žalobci přísluší za dobu od 1. listopadu 1926 do 28. února 1927 plný, ušlý výdělek. Neprávem uznal pro dobu od 1. března 1927 do 30. června 1931, že žalobce má nárok jen na podíl ušlého výdělku, který jest přiměřený jeho pracovní neschopnosti. Podle názoru odvolacího soudu bylo přisouditi ze shora uvedených důvodů další podíl, odpovídající stupni zmenšení výdělkové způsobilosti. Odvolací soud cení tento díl na 20%, takže žalobci přísluší za dobu od 1. března 1927 do 30. června 1931 60% jeho výdělku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání ani té ani oné strany a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Co se tkne výše důchodu přiznaného za dobu od 1. března 1927 do 30. června 1931, bylo uvážiti toto: Znalci lékaři použili ve svém posudku ovšem výrazu »újmý na výdělku« (»Erwerbseinbusse«), ač není úkolem znalců, nýbrž soudu, by tuto újmu na výdělku, t. j. ušlý výdělek vyšetřil, a ačkoliv se znalci měli omeziti toliko na to, by udali, zda a pokud

pracovní energie, fysická pracovní síla vyšetřeného zraněním doznala újmy a po případě zůstává seslabenou. Že však znalci v souzeném případě výrazu »újmy na výdělku« nerozuměli jinak, než jako újmě na pracovní síle pokud se týče jako újmě na výdělečné schopnosti, vysvětá z toho, že používají střídavě obou pojmů. Proto také nebyla snad, jak míní žalovaná strana míra újmy na výdělku (po rozumu »ušlého výdělku«) již na základě posudku znalců tak nezměnitelně zjištěna, že by již nepodléhala soudcovskému přezkumu; dlužno také v otázce, zda stupeň zmenšení pracovní síly sám o sobě jest mírou pro újmu na výdělku, souhlasiti s odvolacím soudem, který na otázku tu odpověděl záporně. Neboť újma na výdělku nepřibývá nebo neubývá stejně tak jako pracovní schopnost, pokud se týče způsobilost k povolání. Znamenalo by to nedbati známých skutečností, kdyby se popíralo, že invalidnímu pracovníku při dostatečné nabídce nezmenšené pracovní síly naskytuje se jen těžko příležitost ku práci vůbec. Je-li tedy, jak odvolací soud předpokládá jako soudu známé, toho času a na dlouhou dobu na pracovním trhu přebytek plnocenných pracovních sil, zmenšuje se přirozeně možnost naléztí práci tím více pro člověka, byť i jen částečně práce schopného a je slušno a spravedливо, bylo-li u žalobce přihlédnuto k této nesnazi práci si opatřiti potud, že při pracovní síle jen 30%ní byla předpokládána plná neschopnost k práci a při 60%ní schopnosti k práci míra újmy na výdělku byla přiměřeně zvýšena. Dovolací soud pokládá 20%ní zvýšení odvolacím soudem určené za přiměřené, avšak i za postačitelné, poněvadž není důvodu pro předpoklad, že žalobce neměl vůbec možnosti najíti práci a že tedy i při 40%ní nezpůsobilosti k práci musil by býti pokládán za úplně nezpůsobilého k výdělku, poněvadž žalobce toto své tvrzení opřel jen o domněnky, nikoliv ale o prokázané skutečnosti.

Čís. 7864.

Náhradou škody (§ 1329 obč. zák.) není povinen, kdo nenavrhá zatčení poškozeného, třebaže tím, že se obrátil o pomoc na policii, zavedl podnět k jejímu úřednímu řízení, jež vedlo k zatčení poškozeného a k zavedení úředního řízení proti němu.

(Rozh. ze dne 10. března 1928, Rv I 1096/27.)

Proti žalobě, jíž domáhala se žalobkyně na žalovaných zaplacení 5.000 Kč, jež jim byla zapůjčila, uplatnili žalovaní započtením vzájemnou pohledávku z náhrady škody, ježto prý prvžalovaný byl k udání žalobkyně zatčen a držen ve vazbě. Procesní soud prvního stálice uznal podle žaloby a neuznal po právu pohledávku namítanou započtením. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Soud odvolací sdílí právní názor prvního soudu, že mezi škodou žalovaným namítanou a mezi činem žalobkyně, pro který byla trestně odsouzena, není příčinné souvislosti, takže nelze důvodně tvrditi, že ža-